

ΓΕΝΙΚΗ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΕΝ ΠΟΡΩ, ΣΑΒΒΑΤΩ, 23 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1827.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Ἐγχώριοι εἰδήσεις.

Ἐκ Πόρου.

Πρό τινος καιροῦ ἐστάλησαν εἰς ἀποκλεισμὸν τῶν κόλπων τοῦ Βώλου καὶ τοῦ Ζητουνίου, καὶ ὅλης τῆς περιφερείας τῆς Εὐβοίας τὰ πλοῖα ὁ Θεμιστοκλῆς, τρικάρταρον τοῦ Κυρίου Τουμπάζη, διοικούμενον παρὰ τοῦ Κ. Ἀντωνίου Ῥαφαήλ, ὁ Ἄρης, δικάρταρον τοῦ ναυάρχου Κ. Ἀ. Μιαούλη, κυβερνώμενον ὑπὸ τοῦ Κ. Ἀντωνίου Κριεζῆ, ἡ Ἀσπασία, κυβερνωμένη ὑπὸ τοῦ Κ. Ἀδριανοῦ, καὶ ἡ Παναγία, ὑπὸ τοῦ Κ. Λαζάρου Νέγκα. Διετάχθη προσέτι παρὰ τοῦ πρώτου στολάρχου νὰ περάσῃ ἐκεῖσε καὶ τὸ ἀτμοκίνητον, ἡ Καρτερία, καὶ ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τοῦ κυβερνήτου αὐτοῦ Κ. Ἀστιγγοῦ ἐτάσσοντο παρὰ τοῦ στολάρχου τὰ εἰρημένα πλοῖα. Ὁ σκοπὸς τῆς ἀποστολῆς ἐπληρώθη ἄριστα, καὶ ὅσα ἔπραξαν τὰ πλοῖα ταῦτα γίνονται γνωστὰ ἐκ τῶν ἐπομένων ἀναφορῶν τοῦ μισάρχου Κ. Ἀστιγγοῦ πρὸς τὸν πρῶτον στολάρχον.

Ἐκ τῆς Καρτερίας, ἔξωθεν τῶν Τρικκέρων.
23 (11) Ἀπριλίου 1827.

Μιλόρδε!

Ἐχω τὴν τιμὴν νὰ Σᾶς εἰδοποιήσω ὅτι, κατὰ τὰς ὁδηγίας Σας, διέβην εἰς Βῶλον τὴν ἑσπέραν τῆς εἰκοστῆς τοῦ μηνὸς μετὰ τῆς ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν μου μοίρας, συγκειμένης ἐκ τοῦ Θεμιστοκλέους, τοῦ Ἄρεως, τῆς Ἀσπασίας, καὶ τῆς Παναγίας. Ἐδιώρισα τὸν Θεμιστοκλῆν καὶ τὸν Ἄρην νὰ ἐλλιμενισθῶσιν ἔξωθεν ἐνὸς κανονοστασίου εἰς τὴν ἄκραν τῆς εἰς τὸν λιμένα τοῦ Βώλου εἰσόδου, καὶ νὰ τὸ κανονοβολήσωσι, τὸ ὅποιον καὶ ἔβαλαν εἰς πρᾶξιν ἐν ἄκρᾳ ἀφεδίᾳ ἐντὸς βολῆς τουφεκίου καὶ οὕτως τὰ δύο ταῦτα πλοῖα κατεσίγασαν διόλου τὸ ἐχθρικὸν κανονοστάσιον. Ἐγὼ ἐμβῆκα εἰς τὸν λιμένα μετὰ τὰς βάρκας, καὶ εὗρον ὀκτὼ τουρκικὰ δικάρταρα πλοῖα, ὅλα ἀποσυρμένα, καὶ τὰ περισσότερα χωρὶς πανίων ὥστε ἦτον δύσκολον νὰ τὰ ἐκβάλῃ τις ἔξω, ὡς ὑπερασπιζόμενα καὶ ἀπὸ τοῦ πυρβολισμοῦ τῶν κανονοστασίων τῆς πόλεως, ἐναντίον τῶν ὁπλοίων καὶ ἡμεῖς ἐκατοβολούμεν. Τέσσαρας ὥρας πρὶν τῆς μεσημέριδος ἐ-

κατωρθώσαμεν, καὶ ἐκβάλαμεν πέντε βρίκια, καὶ ἐκαύσαμεν δύο, ἀφίναντες ἐν μικρὸν εἰς τὴν ξηρὰν ὑπὸ τὰ τεῖχῃ τῆς πόλεως, τοῦ ὁποίου καὶ αὐτοῦ ἐκρημνίσσαμεν τὸ ἐμπροσθινὸν κατάρτιον, καὶ τῷ ἐπροξενήσαμεν, πυροβολοῦντες, καὶ ἄλλας ζημίας. Σᾶς λέγω μετὰ χαρᾶς, ὅτι ἐν τούτῳ τῷ μεταξὺ αὐτὴ ἐφονεύθη αὐτὴ ἐπληρώθη κἀνείς ἀνθρωπὸς μας, ἂν καὶ ἐπέκεινα τῶν τεσσάρων ὥρων, καθ' ὃ διάστημα εὐρισκόμεθα ἀγαγμένοι, εἴμεθα ἐκτεθειμένοι εἰς τὸ πῦρ τῶν ἐχθρῶν.

Δὲν ἠμπορῶ νὰ τελειώσω τὴν παροῦσαν μου χωρὶς νὰ ὁμολογήσω πρὸς τὴν ἐκλαμπρότητά Σας τὴν ἄκραν μου εὐχαρίστησιν διὰ τὸ φέρσιμον ὅλων τῶν εἰς τὴν παροῦσαν ἐκστρατείαν κυβερνητῶν, ἀξιωματικῶν καὶ ναυτῶν. Τὸ φέρσιμον καθενὸς ἦτον ἀξιομίμητον. Κατὰ μέσσην νύκτα τῆς 22 (10) τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς ἐπῆρα ὅλα τὰ πλοῖα τῆς μοίρας, καὶ ἐμβῆκα εἰς τὰ Τρίκκερη, διὰ νὰ σηκώσω ἐκεῖθεν ἐν τουρκικὸν πολεμικὸν βρίκιον 16 κανονίων καὶ δύο ὀλμων. Τὸ ἐπλησιάσαμεν, καὶ ἀντεπυρροβολίσθημεν βλέποντες ὅμως ὅτι καθ' ὑπερβολὴν ὑπερασπίζετο ἀπὸ τῆς πλησίον τῶν βράχων θέσεώς του, ἀπὸ κανονοστασίων καὶ πολυαριθμοῦ τουφεκοβολισμοῦ, εἰς τὸν ὅποιον καὶ αὐτοῦ τοῦ πλοίου καὶ τῶν ἡμετέρων πλοίων τὰ καταστράματα ἦσαν ἐκτεθειμένα, ἐνομίσαμεν πρέπον νὰ ἀναχωρήσωμεν. Ἐξαπέστειλα τὴν Ἀσπασίαν μετὰ τῶν λειῶν, καὶ ἐγὼ μένω ἐδῶ τρεῖς ἢ τέσσαρας ἡμέρας ἀκόμη προσπαθῶν νὰ χαλάσω τὸ ἐχθρικὸν βρίκιον.

Ἐχω τὴν τιμὴν κ.τ.λ.

Φ. Ἀ. Ἀστιγξ
κυβερνήτης τῆς Καρτερίας.

Ἐκ τῆς Καρτερίας, Ἀπριλ. 26 τοῦ 1827.

Μιλόρδε!

Μίαν ὥραν, ἀφ' οὗ ἔλαβα τὴν τιμὴν καὶ Σᾶς ἐπερίγραψα τὰ κατὰ τὸν Βῶλον, εἰσῆλθον εἰς τὰ Τρίκκερη μετὰ τῶν ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν μου πλοίων, τοῦ Θεμιστοκλέους, τοῦ Ἄρεως καὶ τῆς Παναγίας. Οἱ Τούρκοι εἶχαν ἐκεῖ ἐν βρίκιον πολεμικὸν, τὸ ὅποιον κατὰ λάθος εἶπον εἰς τὴν προλαβοῦσαν μου ὅτι ἦτον 16 κανονίων εἶναι δὲ 14 κανονίων τῶν 24 λιτρῶν καὶ 2 ὀλμων ἦτον πολλὰ βαρέως χωσμένοι καὶ μεταξὺ ὑψη-

λῶν βράχων, ὅπωςθεν τῶν ὁποίων ἦτον τοποθετημένον δυνατόν σῶμα Ἀλβανῶν ὑπερασπίζετο δὲ ἐκεῖ ἄρ' ἐνὸς κανονιστάσιον ὑπὸ τὴν πρῶτην τοῦ ἰδίου πλείου κειμένου, ἐκτὸς πέτε ἄλλων κανονιστάσιον. Τέσσαρες μικραὶ γολέτλαι ἦσαν εἰς τὴν ἄκραν. Ἄν ἐπεχειριζόμεθα νὰ σηκώσωμεν πλοῖα, εἰς τιαύτας Δέσεις ὑπερασπίζόμενα παρ' ἀνδρῶν, οἱ ὅποιοι τὴν προλαβεύσαν νύκτα ἔδειξαν ὅτι ἦσαν καὶ δραστήριοι καὶ ἀποφασιστικοὶ, ἠθέλαμεν ριψοκινδυνεύσει τὴν ζωὴν τῶν ναυτῶν. Ὅθεν ἀπεφασίσσαμεν νὰ καύσωμεν τὸ θρίκιον, καθὼς καὶ τὸ ἐκατωρθώσαμεν εἰς διάστημα μιᾶς ὥρας. Κίνημα δὲν ἔγινε κατὰ τῶν γολετῶν ἐπειδὴ δὲν ἐνομίσθη ἀντάξιον τῆς ζημίας, τὴν ὁποίαν ἠθέλαμεν πάθει. Κατ' αὐτὴν τὴν περίστασιν οἱ κυβερνήται, ἀξιωματικοὶ καὶ ναῦται ὅλοι μ' εὐχαρίστησαν εἰς ἄκρον. Σὰς περικλείω καὶ περιγραφὴν τῶν φονευθέντων καὶ πληγωθέντων. Ἡ ζημία αὐτὴ εἶναι, κατ' εὐτυχίαν, κατὰ πολλὰ μικρά. Ἐχω τὴν τιμὴν κ.τ.λ.

Φ. Ἀ. Ἀστιγξ
κυβερνήτης τῆς Καρτερίας

Ὁ Κύριος Ἀστιγξ ἔδειξε καὶ εἰς τὸν Πειραιᾶ ἐπὶ τῆς ἐκεῖ ἀποδόσεως τῶν στρατευμάτων, καὶ εἰς τὸν Ὀρεπὸν ὑστερώτερον τὴν ναυτικὴν του ἐμπειρίαν καὶ ἐπιτηδειότητα, καὶ τὴν προσωπικὴν του ἀνδρίαν καὶ εὐτολμίαν· ἀλλ' ἔδειξε ταῦτα μάλιστα κατὰ τὴν εἰς τὸν κόλπον τοῦ Βώλου ἐκστρατείαν. Κατὰ τὴν ἐκστρατείαν ταύτην ἐφάνησαν λαμπρότερον καὶ τὰ προτεγήματα τοῦ ἀτμοκινήτου.

Ὁ Κύριος Ἀστιγξ εἶχεν ὑφ' ἑαυτὸν εἰς τὴν ἐκστρατείαν ταύτην καὶ πλοῖα ἐκ τῶν καλειωτέρων τοῦ Ἑλληνικοῦ ναυτικοῦ, καὶ τὰ πλοῖα ταῦτα ἐκυβερνῶντο παρ' ἀνδρῶν ἀξίων, ἐν αἷς μάλιστα ἐκπρέπουσιν ὁ Κριεζῆς καὶ ὁ Ῥαφαήλ. Τίς εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀγροεῖ τὸν Ἀντώνιον Κριεζῆν; καὶ ποσάκις δὲν ἐλάδομεν ὅλοι ἀφορμὴν νὰ τὸν θαυμάσωμεν εἰς τὰς ναυμαχίας; Ὁ Κ. Ἀστιγξ λέγει εἰς τὴν πρώτην του ἀναφορὰν, ὅτι οἱ δύο εἰρημένοι πλοίαρχοι ἔβαλαν ἀμέσως εἰς πρᾶξιν τὴν προσταγὴν του ἐν ἄκρᾳ ἀφοδίᾳ καὶ ἐντὸς βολῆς τουφεκίου. Τοιαύτην ἀφοδίαν ἔδειξαν πάντοτε οἱ πλοίαρχοι οὗτοι, καὶ διὰ τοῦτο τιμῶνται ἀξίως εἰς τὸ Ἑλληνικὸν ναυτικόν.

Κατὰ τὴν εἰς τὸν κόλπον τοῦ Βώλου ἐκστρατείαν ἐφανεύθησαν δύο μόνον ναῦται, ὁ εἷς εἰς τὴν Καρτερίαν, καὶ ὁ ἕτερος εἰς τὸν Ἀρην· καὶ ἐπληρώθησαν τέσσαρες, οἱ δύο εἰς τὸν Ἀρην, καὶ οἱ δύο εἰς τὴν Παναγίαν· καὶ αὐτὴ εἶναι ὅλη ἡ ζημία ἀπὸ μέρους ἡμῶν, ἐν ᾧ ἡ ζημία τοῦ ἐχθροῦ εἶναι μεγαλωτάτη.

Τὰ κυριευθέντα ἐχθρικά πλοῖα ἐκομίσθησαν εἰς Πόρον πρὸ ἡμερῶν, καὶ ἔχουσιν ἐν ἑαυτοῖς τροφὰς καὶ πολεμεφύδια.

Ἀπόσπασμα ἐπιστολῆς, γραμμένης ἐκ τῆς ναυαρχίδος Ἑλλάδος ἀπὸ 14 Ἀπριλίου ἐν Πειραιεῖ.

— — — Χθὲς ἔγινε μέγας πόλεμος εἰς τὰ περὶ

τὸν Πειραιᾶ χαρακώματα τοῦ ἐχθροῦ, ὁ ὁποῖος ἐδιώχθη ἀλληλοδιαδόχως ἀπὸ 9 ταμπούρια, τὰ ὅποια κρατοῦν ἤδη οἱ ἡμέτεροι. Ὡστε ἡ κοινωνία τοῦ μοναστηρίου ἐκόπη διόλου. Τὸ πρᾶγμα ἔγινεν ἐξαφνικόν, καὶ χρεωστεῖται πολὺ εἰς τὸν λόρδον Κοχράνην, ὁ ὁποῖος ἐμβῆκεν ἀπὸ τὸ πρῶτὸ μὲ τὰς γολέτλας μέσα εἰς τὴν λιμένα, καὶ ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς αὐτὸν τὸν πόλεμον. Ἐφθασεν ἐγκαίρως καὶ ἡ βοήθεια τῶν ὑπὸ τὸν Καρτισκάκη σωμάτων, καὶ τελευταῖον ἡ τοῦ σώματος τῶν Σουλιωτῶν, καὶ τοῦ Νικήτα, καὶ ἄλλων, ὅσα εἶχον περάσει ἀπὸ Σαλαμίνα προχθές, καὶ χθές. Ὁ Γενναῖος ἐφύεθ μὲ ἀνδρίαν. Οἱ θαλασσινοὶ μας, οἱ ὅποιοι πρῶτοι ἔδωκαν τὴν ἀφορμὴν τοῦ πολέμου, ἔδειξαν μεγάλην γενναίότητα εἰς τὴν ὁρμὴν των. Καὶ εἰ τακτικοὶ δὲν ἔμειναν ὀπίσω τῶν ἄλλων, κυριεύσαντες καὶ αὐτοὶ τὸ ἔμπροσθεν τῆς Δέσεώς των ἐν τῇ πεδίῳ ὀχύρωμα τοῦ ἐχθροῦ.

Δὲν εἶναι γνωστὸς ἐπ' ἀκριβὲς ὁ ἀριθμὸς τῶν φονευθέντων ἐχθρῶν· ἔπασαν ὅμως ἱκανοὶ, ἐν ᾧ ἔφευγον ἀπὸ τὰ ὀχυρώματά των, καὶ ἐὰν ἔφθανε τὸ ἱππικόν μας ἐν τέταρτον τῆς ὥρας προτήτερα, ἡ ζημία τοῦ ἐχθροῦ ἠθελεν εἶναι δεκαπλάσια· ἀλλ' ἐπειδὴ, ὡς πρεῖπω, τὸ πρᾶγμα ἦτον ἐξαφνικόν, τὸ ἱππικόν, εὐζέθη μακρὰν τῶν Δέσεων τῶν περὶ τὸν Πειραιᾶ.

Δὲν εἶναι ἐπίσης εἰσέτι ἀκριβῶς γνωστὸν, πῶς ἐφανεύθησαν, ἢ ἐπληρώθησαν ἐκ τῶν ἡμετέρων συμπεραίνω δὲ, ὅτι δὲν ἐχάσαμεν περισσοτέρους τῶν ἐξ ἡ ὀκτὼ εἰς τὸν τόπον, καὶ δεκαπέντε ἕως εἴκοσι εἶναι ἴσως οἱ πληγωμένοι. Μεταξὺ τῶν πληγωμένων εἶναι καὶ ὁ γενναῖος πυρπολιστὴς Ῥομπότσης, καὶ ὁ καπ. Γιάννης Περγαμηνός.

Γράμμα τῆς διευθυντικῆς ἐπιτροπῆς τῆς Κρήτης πρὸς τοὺς πληρεξουσίους τῶν διαφόρων ἐπαρχιῶν τῆς Κρήτης.

«Χαρὰν ἀνέκφραστον ἐπροξένησεν εἰς ἅπαντας ἡ ἀγγελία τοῦ πολυποθήτου ἐρχομοῦ τοῦ λόρδου Κοχράνου. Μὲ τριῶν ἡμερῶν τακτικὸν κανονοβολισμὸν ἐωρτάσαμεν τὸν ἐρχομὸν του τοῦτον.

Πρὸς τὴν ἐξοχότητά του στέλλεται ἀπὸ μέρους τῆς κοινότητος τῆς πατρίδος μας ἡ ἐσώκλειστος ἐπιστολή, τὴν ὁποίαν ἐπιφορτίζεσθε νὰ τῷ παρουσιάσητε, καὶ νὰ τὸν συγχαρῇτε διὰ τὸ εἰς τὰ ἐνλαῦθα εὐτυχὲς εὐδιδόν ταν.

(1) ἐρχομὸς τοῦ ἐνδόξου τούτου ἀνδρὸς ἐμψύχωσε γενικῶς ὅλους· ὥστε καὶ δὲν βλέπει τις ἄλλο παρὰ μίαν ἀκατάπαυστον ἐνέργειαν εἰς ὅλους, δηλ. τοὺς μὲν συνεισφέροντας πρὸς εὐκύνουν τῶν σκοπῶν μας· τοὺς δὲ γράφοντας, καὶ ἀποστέλλοντας πρὸς τὰς διαφόρους ἐπαρχίας ἀνθρώπους, καὶ ἄλλους ἄλλα πράττοντας. Ὡστε δὲν μένει πλέον καμμία ἀμφιβολία, ὅτι ἐντὸς ὀλίγου ὅχι μόνον θέλετε ἀκούσει γενικῶς ἐπαναστατημένην τὴν Κρήτην ὅλην, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐχθροὺς πολιορκημένους εἰς τὰ φρούρια, τὰ μόνον τῶν καταφύγια.

Μαθαίνουμεν ὅτι ὁ σουλτάνος διέταξε καὶ αὐτὸς τὸν Μουσταφᾶν, νὰ ἐκπορθήτῃ τὴν Γραμπούσαν. Δὲν φεγγάται εἶναι εἰς Σούδαν, ἢ μίαν μάλιστα ἀπὸ τὰς ἐπείας

ἦλθε προχθές ἕως εἰς τὰ Ἐλαφονήσια, καὶ πάλιν ἐπιστρέφειν εἰς Σαῖδαν. Ὁ Μουσταφᾶς λέγουσιν ὅτι κάμνουν ἐτοιμασίας, καὶ φαίνεται ὅτι δι' αὐτῶν τῶν φρεγατῶν ἔχει νὰ ἐπιχειρησθῇ τὸ πρᾶγμα.

Δὲ γουερύλλαι μας καθημέραν αὐξάνουν, καὶ καθήκον δὲν παίρνουν ἀπὸ τοῦ νὰ ἐνοχλοῦν καιρίως τὸν ἔχθρον. Πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν συνεκρίθησαν εἰς τὰ περίου μέγαλου Κάστρου (Ἡράκλειον) μάχην, ἣτις διήρκεσεν ὅλην τὴν ἡμέραν, εἰς τὴν ὁποίαν ἀφ' οὗ ἐβαρύνθησαν ἰκανῶς ἑχθροὺς, πρὸς τὸ ἐσπέρας τέλος πάντων ἐκλείσαν ἐξ αὐτῶν τεσσαρακοντατέσσαρας εἰς ἓνα πύργον, καὶ τοὺς ἔκαυσαν ὅλους.

Τσουδερός ἔχει σχεδὸν στενωὺς πολιορκημένην ἤδη τὴν Ρεθύμνην, καὶ διὰ τῶν καθημερινῶν ἐν ὄρωι τοῦ ἔχει μέν μέρος τῶν ἐχθρῶν ἐξολοθρευμένον κατ' αὐτάς· ἀλλὰ, κατ' ἀτυχίαν, ἐστερήθη ἐσχάτως εἰς μίαν μάχην τὸν καλὸν καὶ γενναῖον σύμβουλον τοῦ Γεράσιμου Πραδελιώτην, διὰ τὸν ὁποῖον κλαίει ἀπαρηγόρηται.

Ταύτην τὴν στιγμήν ἐπληροφόρηθημεν ὅτι εἰς τὸ μέγα Κάστρον (Ἡράκλειον) ἐβόνευσσαν εἰς τοὺς τριακοσίους χριστιανούς τεχνίτας, καὶ ἄλλους, εὐρεθέντας ἐκεῖ, καὶ ὅτι ἐν σῶμα ἑχθρὸν ἐξολόθρευσε παρομοίως τριῶν χωρίων κατοίκους χριστιανούς (*).

Ἐν σῶμα ἀπὸ τὴν φρουράν, ἐξελθὼν προχθές, ἐβόνευσεν εἰς Κίσαμον ἑννέα Τούρκους. Ὁ Μανουσάκης Ἀσκηφιώτης, καὶ ἄλλοι Σφακιανοὶ ἐπασχολοῦν ἤδη τὸν Ἀποκόρωνα, καὶ οἱ ἐκεῖ Τούρκοι περιωρίσθησαν εἰς τὰ χωρία τῶν παραλίων τῆς ἐπαρχίας ταύτης.

Ἄσμα μελοποιήθην ἐν μέτρῳ ἡρώδῃ εἰς τὴν ἔλευσιν τοῦ ἐνδόξου Λόρδου Κοχράνου, καὶ τὴν παρομαρτήσαν αὐτῇ Ἑλληνικὴν σύμπνοιαν, παρὰ Φιλίππου Ι. τοῦ Μάγνητος.

„ Γυθούνης ἰαχὴ ἐμὼ ἄφνω οὐατε πλήξε,
„ Πᾶσαν ἂν ὀδυρμένη πολεμοκλονον Ἑλλάδα γαῖαν.
„ Φροῦδον κηϊσύνης πυκινὸν νέφος εἴθαρ ἔχεντο·
„ Φροῦδὴ δὲ στρυγερῶπις ἔρις θανάτῳ δότεира,
„ Ἀρχαίου ἐρέβους τέκος εἶδεχθες τ' ἄγριόν τε.
„ Τίς τ' ἄρ' ἦδ' ἀλλοίωσις; Τίς δ' οὐτος ἀγωγός

(*) Τιοῦτους σκληροὺς καὶ ἀπανθρώπους θανάτους ἐπροξένησαν ὡσαύτως οἱ ἴδιοι Τούρκοι τοῦ φρουροῦ τούτου καὶ εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς ἐπαναστάσεώς μας, καὶ μάλιστα πρὸ τοῦ νὰ ἐπαναστατήσῃ ἀκόμη ἡ Κρήτη. Εἰς τὴν αὐλὴν τῆς μητροπόλεως ἐβυσίασαν εἰς μίαν ἡμέραν τὸν ἀρχιεπίσκοπον Κρήτης μετ' ἑπτὰ ἐπισκόπους του, τοὺς εὐρισκομένους ἐκεῖ ἡρεῖς καὶ περὶ πεν τετρακοσίους χριστιανούς.

Εἰς Τούρκος, ὀνομαζόμενος Ἐφεντάκης, ἀφ' οὗ ἐπεσο- κάλεσε τινῶν χωρίων του τοὺς κατοίκους εἰς τὸ φρούριον, κατὰ τὴν συνήθειαν διὰ νὰ τοὺς ἐπιφορτίσῃ ἀγχαρίαν, τοὺς ἐκλεί- σεν εἰς τὴν αὐλὴν του, καὶ βοηθούμενος ἀπὸ τοὺς φίλους του, τοὺς ἐθανάτωσεν ὅλους!!

Τοιαῦτα ἐγίναν καὶ εἰς Χαρία, εἰς Ρεθύμνην κ.τ.λ.

„ Εὐκτὴς δ' ἀρμυνὴς ἰδ' ἀρείονος ἐλπίδας ἄμμαν·
„ Ἡ Σύ γ' Ἑλλάδος ἰκόμενος πολυδάκρυτον εὐδας
„ Παλλάδι τ' ἐμπέδῳ, ἐγχάλκῳ ἰδ' ὀμόστολος Ἄρε,
„ Νείκεα μὲν λῦσας, θάρσος δ' Ἑλλησιν ἐνῆκας,
„ Πρόφρον ἐλευθερίας ἐθνέων πρόμε Κόχρανε ἥρως!
„ Τῷ νυ τυραννίδος αἰματῶν τέρας ἀντιπάλῳ,
„ Σμερδνοῦ δ' γ' ἐκ στόματος λοιγὸν πνέον, ἥ κεν ἴησι,
„ Πᾶν ἀπαμαλδύει· εἰλυσπώμενον ἀσπὲρ ὄγκῳ,
„ Ἀγχι Σ' ἰδὼν περὶ μὲν τρέσσε, μᾶλλον δὲ φριμάσσει,
„ Ὅτι οἱ ἄγρη ὀπωλῶν ἄφαρ ἐκπεσώθηται.
„ Τῶς ποτε Ἀλκείδαο τέρα ἐφρίμασσε ὀπωπῇ,
„ Λυγρὸν λεύσσοντα σφέτερον μόρον ἐγγὺς ἰόντα·
„ Ὡς δὲ πληπαθέων μερόπων τόφρα γήθετο φύλα,
„ Ῥύσσει ἐφισταμένου σφιν ἀριστάθλου Ἡρακλῆος,
„ Τῶς Σ' ἄρα πουλιάσθηεν ἰδὼν, χέρας εἰς πόλον ὑψέῳ
„ Ἑλλην ἀντείων, εὐφρημον οἱ ὅσταν ἰάλλει.
„ Οὗτοι ἔῃ νῦν εὐήχῳ φόρμιγγι αἰοιδὸς
„ Ἀλγεα δειλαίης ἀναμέλπει πατρίδος αἵης·
„ Ἀλλὰ τὴν κλείει πολυήρατον ἡλυσιν ἥρως,
„ Καὶ ῥα τοὺς ἀέθλους ἀναβάλλεται αὐτὴν αἰεῖσαι·
„ Ἡ γὰρ ὑφ' ἡγεσίῃ τεῇ ὄψεται αὐθιτελέστους
„ Λαῖτμα τόδ' Αἰγαῖον προγόνων ἐρικυδέας ἄθλους.
„ Ναυμάχος ἡνιόχῃ δ' αἰζήων καρτεροθύμων,
„ Τοίῳ μαρναμένη ὑπ' ἀγῶ μεγαλήτορι, λαμπρὰ
„ Στήσεται ἐν πελάγεσσι τροπήϊα, δειμαλέον δὲ
„ Ὡς πάροι Ἑλλήνων ἔσσετ' οὐνομα δυσμενέεσσιν.
„ Ἡῦτε φυζακινὴ ἔλαφος λείοντος ὀπωπῇ,
„ Θῆρας σπερχομένου ἀνὰ δάσκιον οὖρος ἐναίρειν,
„ Βῆσσας εἰσδύνει, ὀπλέων τρομέουσα ἄκωκας,
„ Καὶ ῥ' ἐὰ μακρὰ κέρα ἐπιμέμφεται, ὅττι μιν εἴργει,
„ Τῶς Σε εὐστέλμων νηῶν στίχας ἀμφιέποντα
„ Βάρβαρος εἰσορών ἀνὰ κύμα ἐκάς που ἄλυξιν
„ Δείσας μαστεύσει· φεύγων δὲ πελώριον ὄγκον
„ Μέμψεται ὦν νηῶν τὸ γὰρ οἱ θάρος ἔσσετ' ἀτηρόν.
„ Οὐκέτι δ' οἶδμ' αὐτίς τετλήσεται ἰεμένος περ
„ Αἰγαῖον νηυσὶ κυανοπρώροις ἐπιπλεῦσαι·
„ Ἀλλὰ μυχοῖς λιμένων ποτικέλσει κύμ' ἀλεείνων.
„ Ἑλλάς δὴ τῆμος σωτήρια πᾶσα τελέῃσα,
„ Σοὺς ἀέθλους εὐφρῶν ποταμείψεται εὐλογίῃσι,
„ Κλεινὸν δ' ἐν παιᾷσι τῶν τόφρα οὐνομ' αἰεῖσει·
„ Δὴ τότε ἀφθίτοις ἐν στέμμασι κυδιάνειρα
„ Κλειὼ ἀνθήσει πολύναιον σείῳ κάκηαρ.

Τοῦ εἰς τὴν ἔλευσιν τοῦ ἐνδόξου Λόρδου Κοχράνου καὶ τὴν Ἑλληνικὴν σύμπνοιαν ἡρώδῃ ἄσματος παρὰ- φρασις εἰς τὴν κινεστέραν περὶ τὴν διάλεκτον.

Χαρμόστινος φωνή, καθ' ὅλην τὴν ὑπὸ τοῦ πο- λέμου κλονιζομένην Ἑλλάδα ἐχειρομένη, προσέβαλεν αἰ- φηδῶς τὰ ὦτά μιν. Ἡφανίσθη ἀμέσως τῆς λύπης τὸ πυκνὸν νέφος· ἡφανίσθη ἡ φοβερὰ καὶ θανα- τηφόρος ἔρις, τὸ δυσεῖδες καὶ ἄγριον τέκνον τοῦ ἀρ- χαίου Ἐρέβους. Τίς ἄρα αὕτη ἡ μεταβολή; Τίς οὐ- τος, ὅστις ἔφερεν εἰς ἡμᾶς τὴν εὐκαίαν σύμπνοιαν, καὶ τὴν χρηστοτέραν ἐλπίδα; Σὺ βεβαία, Κόχρανε

ἦρως, πρόθυμε τῆς ἐλευθερίας τῶν ἐθνῶν πρόμαχε! λέγω, ἐλθὼν εἰς τὸ πολυδάκρυτον ἔδαφος τῆς Ἑλλάδος, συνωδευμένος ὑπὸ τῆς ἐμδριθοῦς Ἀθηνᾶς, καὶ τοῦ ὀπλοφόρου Ἄρεως, διέλυσας μὲν τὰς ἔριδας, ἐνένευσας δὲ θάρρος εἰς τοὺς Ἕλληνας. Διὰ τοῦτο τῆς πολεμίου τυραννίδος τὸ αἵματοπρόσωπον τέρας, ὅποιον, ὅπου ἂν ὑπάγῃ, ἐκπνέον φθορὰν ἀπὸ τοῦ ὀμομεροῦ στόματός του, ἐξαφανίζει τὸ πᾶν συρόμενον ἐκ τὸν ὑπερμεγέθη ὄγκον τοῦ σώματός του, ἐτρόμαξε βλέπον Σε πλησίον του φρυάττεται δὲ περισσότερο καὶ παραγιοῦται, ὅτι ἐξέφυγεν ἡ ἄγρᾳ τοὺς ὀνυχάς του· οὕτω ποτε ἐφρυάττοντο τὰ τέρατα τῆς γῆς εἰς τὴν Δεω-
 ταν τοῦ ἀνικῆτου Ἀλκείδου. Καθὼς δὲ τότε τῶν ἀκοπαθούτων ἀνθρώπων ἔχαιρον αἱ φυλαὶ, παραγινόμενου πρὸς αὐτοὺς τοῦ σωτήρος Ἡρακλέους, οὕτω καὶ νῦν ὁ πολυπαθὴς Ἕλλην, εὐχρηθεὶς πολλάκις τὴν ἔλευσίν Σου, καὶ ἰδὼν Σε τέλος πάντων, ὑψώνει τὰς χεῖρας του πρὸς τὸν οὐρανὸν, καὶ ἀναπέμπει πρὸς αὐτὸν εὐλογίας. Δὲν ψάλλει πλέον ὁ μελωδὸς μὲ τὴν εὐνυχον λύραν του τῆς δυστυχοῦς πατρίδος τὰ πάθη, ἀλλὰ κλείζει τὴν πολυπόθητον ἔλευσίν Σου, καὶ ἐπιχειρίζεται νὰ ὑμνήσῃ ἐχομένως τοὺς ἄθλους Σου· διότι τὸ Αἰγαῖον τοῦτο πέλαγος μέλλει βέβαια νὰ ἴδῃ κατορθουμένους πάλιν τοὺς περιφήμους τῶν προγόνων μας ἄθλους· οἱ δὲ γενναῖοι ναυτοπολεμισταὶ νέοι, ὑπὸ τοιοῦτον μεγαλόψυχον μαχόμενοι ἀρχηγόν, θέλουν στήσῃ λαμπρὰ κατὰ θάλασσαν τρόπαια, καὶ τὸ ὄνομα τῶν Ἑλλήνων θέλει εἶναι πάλιν φοβερόν εἰς τὸν βάρβαρον. Ὡς ἡ περιφοδὸς ἔλαφος, βλέπουσα τὸν λέοντα εἰς τὸ συνηρεφὲς ὄρος προθυμούμενον νὰ φονεύῃ θηρία, εἰσέρχεται νὰ κρυβῇ εἰς τὰς πυκνὰς καὶ συνδεδεγμένους τῶν ὀρέων κοιλάδας, φοβούμενη τὴν ὀξύτητα τῶν ὀνύχων του, καὶ μέμφεται τὸ μέγεθος τῶν κεράτων τῆς, ὅτι τῆς δυσκολύνουν τὴν εἰσόδον· οὕτω καὶ ὁ βάρβαρος ἐχθρὸς, βλέπων Σε διοικούντα κατὰ θάλασσαν τῶν Ἑλληνικῶν πλοίων τὰς τάξεις, ἐμφοδὸς θέλει ζητήσῃ μακρὰν τὴν σωτηρίαν του, καὶ εἰς τὴν αἰσχροῦν του φυγὴν θέλει μέμφεσθαι τῶν πλοίων του τὸν πελώριον ὄγκον, τῶν ὁποίων τὸ βάρος θέλει εἶναι εἰς αὐτὸν ἐπικίνδυνον. Δὲν θέλει τολμήσῃ πλέον, καίτοι ἐπιθυμῶν τοῦτο, νὰ ἐπιπλεύσῃ τὸ Ἑλληνικὸν πέλαγος· ἀλλὰ προσορμισθεὶς εἰς τὸ βάθος τῶν λιμένων του θέλει ἀποφεύγει τῆς θαλάσσης τὸ κύμα. Τότε δὴ ἡ Ἑλλὰς ὅλη πανηγυρίζουσα τὰ σωτήρια, εὐγνώμων θέλει ἀνταμείψει μὲ εὐφημίας τοὺς ἀγῶνάς Σου, καὶ θέλει ὑμνεῖ εἰς τοὺς παιᾶνας τῆς τοῦ ἑνδοξοῦ ὀνομά Σου. Τότε δὴ ἡ Κλειὼ θέλει στεφανώσῃ με ἀθάνατα στέφανα τὴν πολυέπαινον κορυφήν Σου.

Νεκρολογία.

Τὴν νύκτα τῆς 19 τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς ἐτελεύτησεν εἰς Αἴγινα ἀπὸ πλευρίτιδος ὁ σεβάσμιος γέρων, καὶ

ναύαρχος τῶν Ψαριανῶν Κύριος Νικόλαος Ἀποστόλης, καὶ τὴν 20 ἐτάφη ἐν μεγάλῃ στρατιωτικῇ παρατάξει, καὶ ὑπὸ τοὺς διακεκομμένους κρότους τῶν κανονίων, εἰς τὸν ναὸν τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου. Ὁ γραμματεὺς τῆς φιλογενοῦς ἐπιτροπῆς τῶν Ψαριανῶν Κύριος Κ. Ράμφος ἐκφώνησεν εἰς τὸν ἀποθανόντα ἐπιτάφιον λόγον αὐτοσχέδιον μὲν, ἀλλ' ἄξιον τῆς ἀρετῆς τοῦ ἀνδρὸς, καὶ τῶν πρὸς τὴν πατρίδα ὑπηρεσιῶν του, καὶ ἀρμόδιον εἰς τὴν ἐνεστῶσαν τῆς πατρίδος περίστασιν.

Ὁ μακαρίτης Ν. Ἀποστόλης, ἐξηκοντούτης σχεδὸν τὴν ἡλικίαν, ἦτον χρηστὸς καὶ ἡσυχὸς πολίτης, τίμιος ἄνθρωπος, καὶ φιλόπατρις εἰς ἄκρον. Διὰ τὴν τιμιότητα καὶ ἀξιοτήτά του ἐστάθη ἱκανὸς ν' ἀποκτήσῃ καὶ λαμπρὰν κατάστασιν· ἀλλ' εἶχε τὴν δυστυχίαν ν' ἀπολέσῃ καὶ αὐτὴν, καὶ νὰ στερηθῇ καὶ τῆς συζύγου του καὶ ἄλλων μελῶν τῆς οἰκίας του ἐπὶ τῆς διαπαντὸς ἀξιωματικότητος καὶ ἀξιοδακρύτου συμβολῆς τῶν ἡρωϊκῶν Ψαριανῶν. Ἀλλὰ καὶ ὅλας ταύτας τὰς δυστυχίας ἐδειξε γενναιότητα καὶ μεγαλοψυχίαν, καὶ εἰς τὸ κοινὸν τῆς πατρίδος συμφέρον ἀποδίδων πάντοτε ἐλησμονεῖ τὰ ἴδια κακὰ, καὶ περὶ τῶν κοινῶν καλῶν ἐφρόντιζεν.

Διὰ τὰς πολλὰς καὶ μακρὰς του θαλασσοπορείας ἀπέκτησε καὶ ἱκανὰς ναυτικὰς γνώσεις, αἱ ὁποῖαι ἐμελλοῦν νὰ τῷ χρησιμεύσωσιν ὑπὲρ πατρίδος. Διὰ τὴν κατὰ θάλασσαν ἐμπειρίαν του, καὶ διὰ τὴν προβεβηκυῖαν ἡλικίαν του ἐκλέχθη παρὰ τῶν συμπολιτῶν του ναύαρχος, καὶ πολλάκις τοὺς ὠδήγησεν εἰς τὸ στάδιον τῆς δόξης.

Ὁ θάνατος τοῦ γενναίου τούτου γέροντος ἐπροξένητε μέγα πένθος καὶ λύπην εἰς τοὺς Ψαριανούς· διότι ἐστερήθησαν τοιοῦτον συμπολίτην· ἐστερήθη καὶ ἡ πατρίς ἐν ταύτῃ χρηστὸν πολίτην, καὶ θερμὴν τῆς ἐλευθερίας τῆς πατρίδος μαχιν.

Αἰωνία σοι ἡ μνήμη, αἰοιδίμε Νικόλαε Ἀποστόλη!

Λυπηρὸν συμβᾶν! Ταύτην τὴν ὥραν μαινόμενοι ὅτι ἐπληρώθη ὁ γενικὸς ἀρχηγὸς Καραϊσκάκης, καὶ ἐκ τῆς πληγῆς ἐτελεύτησεν! Τὸ λείψανον κομίζεται ἐνταῦθα, διὰ νὰ ταφῇ.